

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1993, 63, 892

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus

Vastu võetud 15.09.1993

(õ) 20.11.2008 13:30

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 24. septembri 1993. a otsusega nr
180

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. (1) Seadus määrab kindlaks riigi ja kohaliku omavalitsuse (munitsipaalomandis oleva) põhikooli ja gümnaasiumi õigusliku seisundi ja töökorralduse.

(2) Füüsilise või juriidilise isiku omandis oleva põhikooli ja gümnaasiumi kui erakoolide õigusliku seisundi ja töökorralduse määrab kindlaks erakooliseadus.

§ 2. (1) Põhikool ja gümnaasium on ühtluskool, milles iga järgmine õppeaasta (klass) tugineb vahetult eelmisele ning võimaldab tõrgeteta ülemineku ühest koolist teise.

(2) Põhikool on kool, mis loob õpilastele võimalused põhihariduse omandamiseks ning koolikohustuse täitmiseks. Põhikoolis on 1.—9. klass. Hariduse kättesaadavuse ja koolikohustuse täitmise tagamiseks võidakse moodustada algkooli (sealhulgas lasteaed-alkooli), milles sõltuvalt vajadustest ja võimalustest võivad olla 1.—6. klass.

(3) Gümnaasium on kool, mis loob võimalused keskhariduse omandamiseks. Gümnaasiumis on 10.—12. klass. Gümnaasiumi juures võivad olla põhikooli klassid, millega luuakse võimalused põhihariduse omandamiseks.

§ 3. (1) Üldharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisnormide süsteem, mis võimaldab inimesel kujuneda pidevalt arenevaks isiksuseks, kes on suuteline elama väärikalt, austama iseennast, oma perekonda, kaasinimesi ja loodust, valima ning omandama talle sobivat elukutset, tegutsema loovalt ning kandma kodanikuvastutust.

(2) Põhiharidus on haridusastmele kehtestatud haridusstandardiga ettenähtud kohustuslik üldharidusmiinimum. Põhihariduse omandamine loob eeldused ja annab õiguse jätkata õpinguid keskhariduse omandamiseks.

(3) Keskhariduse omandamine põhineb põhiharidusel ja annab õiguse jätkata õpinguid kõrghariduse omandamiseks.

(4) Põhi- ja keskharidusele esitatavad nõuded (haridusstandard) kehtestatakse riiklikes õppekavades, millest lähtudes koostab kool oma õppekava. Õppekava on õpingute alusdokument.

(5) Riiklikud õppekavad määravad kindlaks:

- 1) õppe-eesmärgid;
- 2) õppeaja;
- 3) riikliku õppekava vahekorra kooli õppekavaga;
- 4) kohustuslike õppeainete loendi koos ajalise kestuse ja ainekavadega;
- 5) õppeainete valiku võimalused ja tingimused;
- 6) nõuded õppeetappide kohta ja kooli lõpetamiseks.

(6) Riiklikud õppekavad kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(7) Kooli õppekavad määravad kindlaks:

- 1) kooli õppe-eesmärgid;
- 2) õppe ajalise korralduse;
- 3) kohustuslike õppeainete täpsustatud ja täiendatud ainekavad;
- 4) valikainete loendi, kavade ja valikutingimused;

5) vabaainete õppe tingimused ja korra.

(8) Kooli õppekavad kinnitab kooli direktor kooskõlastatult õppenõukogu ja hoolekoguga, riigikoolides — riigikooli nõukoguga.

§ 4. (1) Sõltuvalt õpilaste vajadusest saada eriõpet, eriabi, kasvatus eritingimusi ja ravi, võib põhikool ja gümnaasium olla hälvikute erikool või sanatoorne kool.

(2) Hälvikute erikool on keha-, kõne-, meele- ja vaimupuuetega, samuti kasvatus eritingimusi vajavatele õpilastele.

(3) Sanatoorne kool on tervisehäiretega õpilastele, kus nad õpivad ja saavad vajalikku ravi.

(4) Eriõppe puhul võib õppeaastate arv tulenevalt õppekavast erineda käesoleva seaduse §-s 2 kehtestatud.

§ 5. Põhikool ja gümnaasium on munitsipaalkool. Hälvikute erikool ja sanatoorne kool võivad olla riigikoolid.

§ 6. Koolis toimub õpetegevus päevases õppevormis. Lubatud on õhtune ja kaugõppevorm koolikohustusliku vanuse ületanud isikutele.

§ 7. Kool juhindub käesolevast seadusest, muudest õigusaktidest ja oma põhikirjast.

§ 8. Riigi- ja munitsipaalkoolides ei võeta kooli õppekava ulatuses õppemaksu.

§ 9. (1) Koolis on õppekeeleks eesti keel. Põhikooli õppekeeleks võib olla muu keel, kusjuures munitsipaalkooli puhul teeb vastava otsuse kohaliku omavalitsuse volikogu, riigikooli puhul Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(2) Koolis või klassis, kus õpe ei toimu eesti keeles, on eesti keele õpe 3. klassist alates kohustuslik.

§ 10. Kool on juriidiline isik.

II peatükk KOOLI ASUTAMINE

§ 11. Kultuuri- ja Haridusministeerium ning kohaliku omavalitsuse täitevorgan asutavad ja finantseerivad koolikohustuse täitmiseks ning põhi- ja keskkoolide omandamiseks vajalikul hulgal koole.

§ 12. (1) Munitsipaalkooli asutab kohaliku omavalitsuse täitevorgan, mitut omavalitsusüksust teenindava kooli asutavad ühiselt nende üksuste täitevorganid Kultuuri- ja Haridusministeeriumilt saadud koolitusloa alusel.

(2) Kooli põhikirja peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) täielik nimetus, asukoht ja liik;
- 2) tegevuse eesmärgid ja ülesanded;
- 3) õppekeel;
- 4) õppe- ja kasvatuskorralduse alused;
- 5) õpilaste õigused ja kohustused;
- 6) koolitöötajate (personali) õigused ja kohustused;
- 7) finantseerimise, majandamise ja asjaajamise alused;
- 8) reorganiseerimise ja sulgemise alused ning kord.

(3) Munitsipaalkooli põhikirja kinnitab kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

(4) Avalduse koolitusloa taotlemiseks esitab kohaliku omavalitsuse täitevorgan Kultuuri- ja Haridusministeeriumile vähemalt kuus kuud enne õppeaasta algust.

(5) Avaldusele lisatakse kooli põhikirja, õppekava, andmed pedagoogide kvalifikatsiooni kohta, tõendid kasutatavate ruumide (hoonete), maa-ala ja nende vastavuse kohta sanitaar- ja ohutusnõuetele.

(6) Nõuded pedagoogide kvalifikatsioonile ning kooli ruumidele (hoonetele) ja maa-alale kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(7) Kultuuri- ja Haridusministeerium vaatab koolitusloa taotluse läbi ühe kuu jooksul selle saamisest arvates.

(8) Kui Kultuuri- ja Haridusministeerium keeldub käesolevas paragrahvis kehtestatud tingimuste puudumisel koolitusloa andmisest, näitab ta kirjalikult ära keeldumise põhjused. Pärast puuduste kõrvaldamist ning vastavate dokumentide esitamist antakse koolitusloa käesolevas seaduses kehtestatud korras.

§ 13. (1) Riigikooli asutab Kultuuri- ja Haridusministeerium kohaliku omavalitsuse volikogu nõusolekul.

(2) Riigikooli põhikirja kinnitab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

§ 14. Kool registreeritakse kohaliku omavalitsuse täitevorgani juures õigusaktides kehtestatud korras.

- § 15. (1) Kohaliku omavalitsuse täitevorgan moodustab koolis vastavalt vajadusele eraldi klasse hälvikutele.
- (2) Kultuuri- ja Haridusministeerium või kohaliku omavalitsuse täitevorgan asutab vastavalt vajadusele koole tervisehäiretega lastele ja hälvikutele.
- (3) Kohaliku omavalitsuse täitevorgan moodustab vastavalt vajadusele koolides ettevalmistusrühmi koolieelikele alushariduse omandamiseks, kutseõppeklasse ning kursusi kutseõppeks.
- (4) Käesolevas paragrahvis nimetatud koolide ja klasside töökorralduse kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

- § 16. (1) Kooli juures võivad tegutseda pikapäevarühmad, ringid, stuudiod jm. klassivälise tegevuse vormid.
- (2) Hälvikute erikooli või sanatoorse kooli internaadis võivad õpilased elada kogu õppe- ja raviperioodi vältel, hälvikute erikooli internaadis ka aastaringelt.

III peatükk KOOLIKOHUSTUS

- § 17. (1) Koolikohustuslik on laps, kes jooksva aasta 1. oktoobriks saab seitsmeaastaseks. Õpilane on koolikohustuslik põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni.
- (2) Riik ja kohalikud omavalitsused peavad tagama soovijatele võimaluse keskhariduse omandamiseks.
- (3) Vanemate soovil võib esimesse klassi vastu võtta lapse, kes on jooksva aasta 30. aprilliks saanud kuueaastaseks.
- (4) Eestis elava välisriigi kodaniku ja kodakondsuseta isiku laps, välja arvatud välisriigi esindaja laps, on koolikohustuslik.
- (5) Koolikohustuslike laste arvestust peab kohaliku omavalitsuse täitevorgan. Koolikohustuse täitmist kontrollib ja loob tingimused selle täitmiseks kohaliku omavalitsuse täitevorgan koos kooliga.
- (6) Vanemad on kohustatud looma lapsele kodus soodsad tingimused õppimiseks ja koolikohustuse täitmiseks.
- (7) Lapse koolikohustuse täitmata jätmise eest kohaldatakse tema vanematele haldusõiguserikkumiste seadustiku § 153 sätteid.
- (8) Koolikohustuslike laste arvestamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

§ 18. Vanematele on koolikohustusliku lapse jaoks kooli valik vaba.

§ 19. (1) Kool on kohustatud tagama õppimisvõimalused igale kooli teeninduspiirkonnas elavale koolikohustuslikule lapsele.

(2) Kooli teeninduspiirkonna kinnitab kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

§ 20. Koolikohustust võib täita ka kodus õppides. Koduõppe korra kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

§ 21. (1) Keha-, kõne-, meele- ja vaimupuuetega ning eriabi vajavatele lastele tagab kohalik omavalitsus võimaluse õppida elukohajärgses koolis. Vastavate tingimuste puudumisel tagab Kultuuri- ja Haridusministeerium või kohaliku omavalitsuse täitevorgan neile õppimisvõimalused selleks moodustatud klassis või koolis.

- (2) Kasvatuse eritingimusi vajav laps õpib ja täidab koolikohustust selleks moodustatud koolis.
- (3) Kooli tüüp või õppevorm soovitatakse hälvikutele meditsiiniliste, psühholoogiliste ja pedagoogiliste uuringute põhjal.
- (4) Sanatoorsesse kooli ja hälvikute erikooli võetakse õpilane vastu tema vanemate avalduse alusel Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud korras.
- (5) Õpilasel on õigus pärast sanatoorses koolis või hälvikute erikoolis õppimise vajaduse lõppemist jätkata õpinguid endises koolis.

§ 22. Põhikooli õpilaste vastuvõtmise, ühest koolist teise ülemineku, koolist lahkumise ja väljaheitmise korra kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

IV peatükk
ÕPPE- JA KASVATUSKORRALDUS

§ 23. (1) Õpingute alusdokumendiks on kooli õppekavad vastavalt käesoleva seaduse §-s 3 sätestatud tingimustele.

(2) Õppekirjanduse valib õpetaja Kultuuri- ja Haridusministeeriumi poolt heakskiidetu hulgast.

(3) Valik- ja vabaainete õpetamiseks võib õpetaja koostada ja kasutada kooli direktori poolt kinnitatud ainekava.

§ 24. (1) Õppeaasta kestab õppe algusest ühel kalendriaastal uue õppe alguseni järgmisel kalendriaastal. Õppeaasta koosneb õppe- ja eksamiperiодidist ning koolivaheaegadest.

(2) Õppe- ja eksamiperiоodi ning koolivaheaegade alguse ja lõpu kuupäevad määrab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(3) Õppeperioodi arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, õppeveerand ja poolaasta.

(4) Õppeperioodis on vähemalt 175 õppepäeva (35 õppenädalat). Koolivaheajad määrab kindlaks Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(5) Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilaste nädalakoormus õppetundides määratakse kooli õppekavaga. Suurim lubatud koormus on:

- 1) 1. klassis 20 tundi;
- 2) 2. klassis 23 tundi;
- 3) 3. ja 4. klassis 25 tundi;
- 4) 5. klassis 28 tundi;
- 5) 6. ja 7. klassis 30 tundi;
- 6) 8. klassis 32 tundi;
- 7) 9. klassis 34 tundi;
- 8) 10.—12. klassini 35 tundi.

(6) Õppetunni kestuse kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(7) Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse tunniplaanis, mille kinnitab kooli direktor (juhataja).

§ 25. (1) Klassi täituvuse ülemine piirnorm on 36 õpilast.

(2) Kui klassis on vaimupuuetega lapsi, arvestatakse klassi täituvuse määramisel igauht neist kolme õpilase eest.

(3) Väheste õpilaste arvu puhul moodustatakse erinevate klasside õpilastest liitklass. 1.—4. klassini võib liitklassis olla kahe klassi liitmisel kuni 20, kolme klassi liitmisel kuni 15 ja nelja klassi liitmisel kuni 10 õpilast.

(4) 5.—9. klassini võib õpilaste arv kahe järjestikuse klassi liitmisel olla liitklassis kuni 15 õpilast.

(5) Pikapäevarühmas võib olla kuni 30 õpilast.

(6) Kooliinternaadi rühmas võib olla kuni 25 õpilast.

§ 26. (1) Klassi täituvuse ülemine piirnorm kõne-, meele- ja kehapuuetega laste klassis on 12 õpilast, liitpuuetega ja sügavate vaimupuuetega laste klassis 7 õpilast, vaimupuuetega laste klassis 16 õpilast ja arendusklassis 20 õpilast.

(2) Kooli arendusklass komplekteeritakse abiõpet vajavatest õpilastest.

(3) Sanatoorses koolis on klassi täituvuse ülemine piirnorm 25 õpilast.

§ 27. (1) Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» «hea», «3» «rahuldav», «2» «puudulik» ja «1» «nõrk». Esimeses ja teises klassis võib kasutada sõnalisi hinnanguid.

(2) Õpilaste hindamise korra kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

§ 28. Gümnaasiumisse vastuvõtt toimub põhikooli lõpetamise tulemuste alusel.

§ 29. (1) Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamiseks korraldatakse lõpueksamid, mis jagunevad kohustuslikeks, valik- ja vabaeksamiteks.

(2) Põhikooli ja gümnaasiumi eksamite läbiviimiseks moodustab kohaliku omavalitsuse täitevorgan (moodustavad kohalike omavalitsuste täitevorganid) koolide jaoks ühised eksamikomisjonid.

(3) Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajad saavad vastava lõputunnistuse.

(4) Klassi ja kooli lõpetamise ning eksamite korraldamise, samuti lõputunnistuste vormi ja kätteandmise korra kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

V peatükk ÕPILASED JA NENDE VANEMAD

§ 30. (1) Õpilane on kohustatud täitma kooli kodukorda.

(2) Õpilasele avaldatakse tunnustust ja teda karistatakse Kultuuri- ja Haridusministeeriumi ning kooli põhikirjas ettenähtud korras.

§ 31. Õpilasel on õigus:

- 1) valida oma huvidele ja võimetele vastav kool, valida õppeaineid koolis õpetatavate valik- ja vabaainetes piires või õppida individuaalprogrammi järgi Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud korras;
- 2) asutada koolis ühinguid, klubeid, stuudioid ja ringe, mille sihid ja tegevus ei ole vastuolus kooli ja kodu kasvatustaotlustega, moodustada õpilaste omavalitsusi ning osaleda nendes;
- 3) osaleda valitud õpilasesindajate kaudu koolielu probleemide lahendamises, gümnaasiumiõpilastel olla valitud kooli hoolekogusse;
- 4) kasutada klassivälises tegevuses tasuta oma kooli rajatise, ruume, raamatukogu, õppe-, spordi-, tehnilisi jm. vahendeid;
- 5) saada ettenähtud korras ainelist abi selleks eraldatud summadest või fondidest;
- 6) saada sõidu- ja muid soodustusi Vabariigi Valitsuse ja kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kehtestatud ulatuses ja korras;
- 7) saada koolist teavet koolikorralduse ja õpilase õiguste kohta, samuti esmast teavet õppimisvõimaluste kohta;
- 8) pöörduda oma õiguste kaitseks lastekaitseametniku või -organisatsiooni poole.

§ 32. (1) Kool tagab õpilase koolis viibimise ajal tema tervise kaitse ja koostab otstarbeka päevakava.

(2) Õpilaste meditsiinilist teenindamist korraldavad kohaliku omavalitsuse täitevorgan ja tervishoiuasutused, kes määravad koolile kooliarsti ja -õe.

§ 33. Õpilasel ja tema vanematel on õigus õppenõukogu otsusega nõustumatuse, samuti õpetamist ja kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral pöörduda kooli hoolekogu ja kooli üle riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku poole.

§ 34. Õpilase poolt koolile tekitatud ainelise kahju hüvitab õpilane või teevad seda tema vanemad vastavalt kehtestatud korrale.

§ 35. Kooli ja kodu koostöö koordineerimiseks kutsub kooli juhtkond (klassijuhataja) kokku vanemate koosoleku vähemalt üks kord aastas. Kui kolmandik klassi õpilaste vanemaid nõuab, on kooli juhtkond kohustatud kokku kutsuma selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

VI peatükk KOOLITÖÖTAJAD

§ 36. (1) Koolitöötajad (edaspidi personal) on pedagoogid ja muud töötajad, hälvikute erikoolis ja sanatoorses koolis ka kooliarst.

(2) Kooli personali koosseisu määrab direktor (juhataja) kooskõlastatult hoolekoguga, tuginedes Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud tüüpkoosseisule.

(3) Personali ülesanded ja kohustused, õigused ja vastutus määratakse kindlaks kooli põhikirja ja töösisekorraeskirjadega, ametijuhendi ja töölepinguga, mis on kooskõlas tööseadustega ja muude pedagoogide teenistust reguleerivate õigusaktidega.

(4) Käesoleva seaduse raames käsitatakse pedagoogidena õppe- ja kasvatusalal töötavaid isikuid ning koolijuhte.

§ 37. (1) Koolis on klassi-, tsükli- ja aineõpetajad.

(2) Klassiõpetaja õpetab 1.—6. klassis põhiliselt kõiki õppeaineid oma klassis. Lisaspetsialiseerumise korral võib ta õpetada mõnd ainet 7.—9. klassis.

(3) Tsükliõpetaja õpetab 7.—9. klassis reaali- või humanitaartsükli või muul viisil tsüklikliks liidetud aineid ning vastavalt oma ettevalmistusele vajaduse korral veel mõnd spetsiaalset õppeainet põhikooli klassides.

(4) Aineõpetaja õpetab 7.—12. klassis ühte õppeainet, lisaspetsialiseerumise korral vastavalt vajadusele ka mõnd teist ainet.

§ 38. (1) Personaliga sõlmib töölepingud ning muudab ja lõpetab need kooli direktor (juhataja) vastavuses tööseadustega ja muude pedagoogide teenistust reguleerivate õigusaktidega.

(2) Õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldab kooli direktor (juhataja) hoolekogu poolt kinnitatud korras võistluse (konkursi).

(3) Õpetaja ametikohale vastavuse määramiseks korraldatakse nende atesteerimine. Atesteerimise korra ja tingimused kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

VII peatikk KOOLIELU KORRALDAMINE

§ 39. (1) Kooli juhib direktor (juhataja).

(2) Kooli direktoriga (juhatajaga) sõlmitakse tööleping kuni viieks aastaks.

(3) Munitsipaalkooli direktori (juhataja) vaba ametikoha täitmiseks korraldatakse võistlus (konkurss). Võistluse kuulutab välja ja selle läbiviimise korra kehtestab kohaliku omavalitsuse täitevorgan kooskõlastatult kooli hoolekoguga.

(4) Riigikooli direktori (juhataja) vaba ametikoha täitmiseks korraldatava võistluse kuulutab välja ja kehtestab selle läbiviimise korra Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult riigikooli nõukoguga.

(5) Munitsipaalkooli direktoriga (juhatajaga) sõlmib töölepingu ning muudab ja lõpetab selle kohaliku omavalitsuse täitevorgan. Töölepingu võib ennetähtaegselt lõpetada töölepingu seaduses sätestatud alustel hoolekogu ettepanekul kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

(6) Riigikooli direktoriga (juhatajaga) sõlmib töölepingu ning muudab ja lõpetab selle Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(7) Direktori (juhataja) ülesanne on tagada kooli tulemuslik töö ning kodukord, juhtida kooli õppe- ja kasvatustegevust ning majandus- ja finantstegevust koos hoolekogu, õppenõukogu ja õpilaste omavalitsusega.

§ 40. (1) Koolidel on õppenõukogu, mille ülesandeks on kooli õppe- ja kasvatustegevuse kindlaksmääramine, analüüsimine, hindamine ja juhtimiseks vajalike otsuste tegemine.

(2) Õppenõukogu liikmeteks on kooli pedagoogid ja kooliarst.

(3) Õppenõukogu pädevuse ja tegutsemise korra määrab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

§ 41. (1) Munitsipaalkooli edukaks tööks vajalike tingimuste loomiseks moodustab kohaliku omavalitsuse täitevorgan hoolekogu, mille näidisühimääruse koostab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(2) Hoolekogu on alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on kooli pedagoogide, kohaliku omavalitsuse volikogu, vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus kooli õppe- ja kasvatustegevuse jälgimisel ning selleks tegevuseks paremate tingimuste loomisele kaasaaitamisel.

(3) Gümnaasiumi hoolekogusse kuuluvad kohaliku omavalitsuse volikogu ja õpilaste esindaja, kaks õpetajat õppenõukogu otsusel ning viis vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat vanemate üldkoosoleku otsusel.

(4) Põhikooli hoolekogusse kuuluvad kohaliku omavalitsuse volikogu ja õpetajate esindaja ning viis vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat vanemate üldkoosoleku otsusel.

(5) Algkooli hoolekogusse kuuluvad kohaliku omavalitsuse volikogu ja õpetajate esindaja ning kolm vanemate ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat vanemate üldkoosoleku otsusel.

(6) Hoolekogu valib enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Hoolekogu koosolekud on üks kord kuus õppeaasta kestel. Hoolekogu tegutsemise korra kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(7) Lisaks käesolevas seaduses sätestatud ülesannetele teeb hoolekogu omavalitsuse täitevorganile ettepanekuid kooliga seotud küsimuste paremaks lahendamiseks.

(8) Direktor on hoolekogu ees aruandekohustuslik.

§ 42. (1) Kultuuri- ja Haridusministeerium moodustab spetsialistidest ja vanematest üheksaliikmelise riigikooli nõukogu.

(2) Riigikooli nõukogu valib enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Nõukogu töötab Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud korras.

(3) Riigikooli nõukogule laienevad käesolevas seaduses hoolekogu kohta sätestatud õigused ja kohustused. Riigikooli nõukogu teeb Kultuuri- ja Haridusministeeriumile ning Sotsiaalministeeriumile ettepanekuid kooliga seotud küsimuste paremaks lahendamiseks.

(4) Riigikooli direktor on nõukogu ees aruandekohustuslik.

VIII peatükk KOOLI FINANTSEERIMINE, ARUANDLUS JA JÄRELEVALVE

§ 43. (1) Kooli vara moodustavad talle omaniku poolt sihtotstarbeliseks kasutamiseks ja valdamiseks antud maa, hooned, rajatised, seadmed, inventar ja muu vara. Vajaliku vara tüüploetelu ja -normid kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(2) Kooli vara kasutamise korra määrab kooli põhikiri vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

§ 44. (1) Koolil on oma eelarve.

(2) Kool saab rahalised vahendid riigi- ja kohalikust eelarvest, laekumistest sihtfondidest, asutuste, ettevõtete, organisatsioonide ja üksikisikute annetustest ning kooli põhitegevusega seotud tasulistest teenustest.

(3) Munitsipaalkooli direktori (juhataja), tema õppe- ja kasvatusala asetäitjate ning õpetajate palgad ja õppevahendite, sealhulgas kooliõpikute ja õppeinventari soetamise kulud katab Kultuuri- ja Haridusministeerium, lähtudes õpilaste arvust koolis. Eelarve koostamiseks kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium arvestusliku kulu ühe õpilase kohta. Kõik muud kulud katab kohalik omavalitsus.

(4) Riigikooli puhul katab kõik kulud Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(5) Kooli direktor esitab kooli hoolekogu poolt heaks kiidetud eelarvekava kinnitajale. Riigikooli eelarve täpsustab Kultuuri- ja Haridusministeerium, munitsipaalkooli eelarve kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

(6) Mitut omavalitsusüksust teenindava kooli (välja arvatud hälvikute erikoolid ja sanatoorsed koolid) kulude katmises osalevad kõik omavalitsusüksused proportsionaalselt nende haldusterritooriumil elavate selles koolis õppivate õpilaste arvuga.

§ 45. (1) Kooli personali palgad määratakse Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud korras.

(2) Kohaliku omavalitsuse täitevorgan võib volikogu otsusel kohaliku eelarve summadest suurendada eelarvelist töötasusummat.

(3) Kooli direktoril on õigus eelarvelise töötasusumma piirides muuta palgamäärasid ning kinnitada need kooskõlastatult kooli hoolekoguga.

§ 46. Kooli dokumentatsiooni peetakse Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud korras.

§ 47. Kool esitab oma tegevuse kohta statistilise ja eelarve täitmise aruande Rahandusministeeriumi kinnitatud korras ja tähtaegadeks.

§ 48. (1) Kooli õppetegevuse korralduse ning taseme üle teostatakse riiklikku järelevalvet Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud korras.

(2) Kooli raha ja vara kasutamist kontrollivad Riigikontroll ning Kultuuri- ja Haridusministeerium või kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

IX peatükk KOOLI REORGANISEERIMINE JA SULGEMINE

§ 49. (1) Munitsipaalkooli reorganiseerib või suleb kohaliku omavalitsuse täitevorgan volikogu otsusel.

(2) Riigikooli reorganiseerib või suleb Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(3) Kooli reorganiseerimise taotluse esitab kohaliku omavalitsuse täitevorgan Kultuuri- ja Haridusministeeriumile vähemalt kolm kuud enne kavandatud tähtaega. Reorganiseerimisel taotletakse uus koolitusluba ning moodustunud uus haridusasutus asutatakse käesoleva seaduse II peatükis sätestatud korras.

(4) Kooli reorganiseerimisest või sulgemisest teatatakse Kultuuri- ja Haridusministeeriumile, õpilastele, vanematele ja kooli töötajatele vähemalt neli kuud ette.

(5) Kooli võib reorganiseerida või sulgeda ainult pärast õppeperioodi lõppu.

§ 50. Kooli reorganiseerimise ja sulgemise, samuti kooli vara kasutamise korra määrab kindlaks organ, kes vastavalt kooli kas reorganiseerib või suleb ja kes on kohustatud tagama õpilastele õppimisvõimalused teises vastavas koolis.

X peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 51. (1) Käesoleva seaduse § 29 2. lõige jõustub 1995. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 37 jõustub 1994. aasta 1. juulil.

(3) Kohaliku omavalitsuse täitevorgan ning Kultuuri- ja Haridusministeerium sõlmivad nende koolidirektoritega (juhatajatega), kes käesoleva seaduse jõustumise ajal töötavad ning soovivad tööd jätkata, töölepingud kuni viieks aastaks vastavalt käesoleva seaduse § 39 2. lõikele hiljemalt 1994. aasta 1. jaanuariks.

(4) Käesoleva seaduse § 38 2. lõige jõustub 1994. aasta 1. septembril.

(5) Käesoleva seaduse § 44 jõustub 1994. aasta 1. jaanuaril.

§ 52. (1) Koolivõrgu reorganiseerivad vastavalt käesoleva seaduse §-le 2 kohalike omavalitsuste täitevorganid kooskõlastatult Kultuuri- ja Haridusministeeriumiga hiljemalt 1995. aasta 1. juuliks.

(2) Käesoleva seaduse § 9 1. lõike jõustumiseks minnakse aastatel 1993—2000 riigi- ja munitsipaalgümnaasiumides üle eestikeelsele õppele.

§ 53. Kuni riiklike õppekavade kehtestamiseni kehtivad senised õppekavad ning nende kinnitamise kord.

§ 54. Eesti Vabariigi haridusseaduses (RT 1992, 12, 192) tehakse järgmised muudatused:

1) § 2 5. lõike punktis 2 asendatakse sõna «algharidus» sõnaga «põhiharidus»;

2) § 3 2. lõikes asendatakse sõna «üldhariduskoolid» sõnadega «põhikoolid ja gümnaasiumid»;

3) § 8 2. lõige muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Koolikohustuslik on laps, kes jooksva aasta 1. oktoobriks saab seitsmeaastaseks. Õpilane on koolikohustuslik põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni.»;

4) § 8 3. lõige tunnistatakse kehtetuks;

5) § 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 15. Põhiharidus

Põhiharidus on riigi haridusstandardiga ettenähtud kohustuslik üldharidusmiinimum. Põhihariduse omandamine loob eeldused ja annab õiguse jätkata õpinguid keskhariduse omandamiseks.»;

6) § 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 16. Keskharidus

Keskhariduse omandamine põhineb põhiharidusel ja annab õiguse jätkata õpinguid kõrghariduse omandamiseks.»;

7) § 20 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 20. Põhikoolid ja gümnaasiumid

(1) Põhikoolides omandatakse põhiharidus. Gümnaasiumides omandatakse keskharidus.

(2) Põhikoolide ja gümnaasiumide õigusliku seisundi ja töökorralduse kehtestab põhikooli- ja gümnaasiumiseadus.»

Riigikogu aseesimees T. KELAM

Õiend

Akti metaandmetesse lisatud avaldamise andmed, lisatud väljakuulutamise mäрге, parandatud vorming.

